

Bs. Tr n Minh Kiên -

Đ I C NG

Viêm t y c p là m t th c th b nh lý c p c u tiêu hóa có t l nh p vi n cao và đang có xu h ng gia tăng 3% m i năm trên toàn c u. S gia tăng này liên quan tr c ti p đ n các y u t nguy c nh l m đ ng r u, béo phì, s i m t và s già hóa dân s . Ph b nh lý bi n thiên r ng t th phù n nh đ n th ho i t n ng n . Vi c x trí đòi h i s ph i h p ch t ch c a mô hình đ i ngũ đa chuyên khoa bao g m N i tiêu hóa, Ngo i khoa, H i s c c p c u (ICU) và Ch n đoán hình nh.

CH N ĐOÁN

Ch n đoán viêm t y c p đòi h i có 2 trong 3 y u t sau:

- Đau b ng luôn c p tính (c p tính, n ng và th ng lan sau l ng).
- Lipase huyết t ng (hay amylase) ít nh t tăng 3 l n h n m c cao bình th ng.
- Hình nh đ c tr ng trên ch p c t l p (CT) có c n quang, ít h n là ch p c ng h ng t (MRI) hay siêu âm.

N u có 2 y u t đau b ng và men t y tăng thì không nh t thi t làm ch n đoán hình nh lúc nh p vi n. Ti p c n dùng ch n đoán hình nh nh CT-scan b ng có thu c c n quang b nh nhân viêm t y c p nên đ c th c hi n n u ch n đoán ch a rõ ràng hay th t b i trong đáp ng v i đi u tr b o t n ho c tình tr ng lâm sàng di n ti n x u đi. Th i đi m t i u đ ch p CT có tiêm thu c c n quang thông th ng nh m đánh giá m c đ n ng là ít nh t 72–96 gi sau khi kh i phát tri u ch ng.

Nên th c hi n ch p CT có tiêm thu c c n quang theo dõi khi: Cân nh c th c hi n các can thi p xâm l n đ i v i các bi n ch ng t i ch hay có s di n ti n x u đi v m t lâm sàng b nh nhân viêm t y c p.

b nh nhân không có s i m t và/ho c b nh s nghi n r u, ph i ki m tra xét nghi m triglycerid máu và coi đó là nguyên nhân n u trên 1000 mg/dl.

Ch n đoán viem ty ho i t nghi m trùng nên đ c thi t l p d a trên s ph i h p gi a các bi u hi n lâm sàng, k t qu xét nghi m huyết thanh và hình nh h c. Không khuy n cáo s d ng th ng quy k thu t ch c hút b ng kim nh (FNA) đ xác đ nh tình tr ng viem ty ho i t nghi m trùng.

[Xem ti p t i đây](#)